

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

8567 *Reial decret 632/2013, de 2 d'agost, d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars i pel qual es modifica el Reial decret 389/1998, de 13 de març, pel qual es regula la investigació dels accidents i els incidents d'aviació civil.*

El Reglament (UE) núm. 996/2010 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, sobre investigació i prevenció d'accidents i incidents en l'aviació civil i pel qual es deroga la Directiva 94/56/CE, ha establert un paquet de mesures tendents a garantir l'assistència a les víctimes dels accidents d'aviació civil i als seus familiars.

Amb aquest objecte, el Reglament UE núm. 996/2010, de 20 d'octubre, estableix l'obligació de facilitar com més aviat millor i, en tot cas, en un termini no superior a dues hores des de la notificació de l'accident, la llista de les persones a bord de l'aeronau accidentada; articula mecanismes perquè els passatgers puguin designar una persona de contacte en cas d'accident; imposa el tractament confidencial del nom de les persones a bord de l'aeronau; estableix que només es pot fer públic després d'haver-ne informat els familiars i quan aquests no s'hi oposin, i preveu la designació d'una persona de contacte que s'encarrega d'informar les víctimes i els familiars.

A més d'aquestes mesures específiques i amb l'objectiu d'assegurar en l'àmbit comunitari una resposta més àmplia i harmonitzada als accidents d'aviació civil, el Reglament UE núm. 996/2010, de 20 d'octubre, imposa als estats el deure d'establir plans d'emergència a escala nacional que prevegin, en particular, l'assistència a les víctimes i els seus familiars. Així mateix, els estats membres han de vetllar perquè les companyies aèries registrades en el seu territori disposin de plans d'assistència a les víctimes i els seus familiars, i encoratjar les companyies de tercers països perquè adoptin aquests plans.

En relació amb la necessitat d'adoptar un pla d'emergència a escala nacional, cal tenir en compte que, de conformitat amb el que preveu la Llei 2/1985, de 21 de gener, sobre protecció civil, per fer front a les emergències de caràcter general, entre les quals s'inclouen les derivades dels accidents aeris, les administracions ja disposen dels plans de protecció civil, territorials o especials, adoptats en els seus àmbits respectius. Es garanteix així una resposta homogènia a escala nacional, independentment del lloc en el qual s'esdevingui el sinistre i del seu abast, en fixar-se uns continguts mínims comuns i indisponibles que permeten la seva homologació posterior i integració en una programació unitària, de conformitat amb la STC 133/1990, de 19 de juliol, i segons el que preveu el Reial decret 407/1992, de 24 d'abril, pel qual s'aprova la norma bàsica de protecció civil. Segons el que estableix aquesta norma, els plans de protecció civil, territorials i especials s'han d'ajustar a la norma bàsica de protecció civil i han de ser homologats per la corresponent Comissió de Protecció Civil, nacional o autonòmica.

No obstant això, per garantir que els plans de protecció civil consideren, necessàriament, els accidents aeris com un risc susceptible de generar emergències, s'inclouen en l'inventari de riscos potencials a què es refereix l'article 9.a) de la Llei 2/1985, de 21 de gener.

A més, per assegurar la integració en una programació unitària, de conformitat amb la doctrina constitucional en la matèria, es completa el contingut mínim dels plans de protecció civil o els seus protocols de desenvolupament en matèria d'assistència a les víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars. Per a l'establiment d'aquest contingut mínim comú en l'assistència a les víctimes i els seus familiars en tot el territori de l'Estat, s'han tingut en compte els estàndards internacionals.

Aquest Reial decret també preveu les mesures que l'Administració General de l'Estat ha de garantir i estableix la necessitat d'adoptar un protocol de coordinació per a l'assistència de les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars.

D'altra banda, la Llei 1/2011, de 4 de març, per la qual s'estableix el Programa estatal de seguretat operacional per a l'aviació civil i es modifica la Llei 21/2003, de 7 de juliol, de seguretat aèria, va introduir l'obligació de les companyies aèries amb llicència espanyola de disposar d'un pla d'assistència a les víctimes i els seus familiars en cas d'accident aeri d'aviació civil, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor del Reglament UE núm. 996/2010, de 20 d'octubre. Aquest pla d'assistència ha de ser auditat per l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, amb l'informe previ preceptiu del Ministeri de l'Interior.

Per motius de seguretat jurídica, convé establir les obligacions mínimes de les companyies aèries en l'assistència a les víctimes i els seus familiars i, correlativament, el contingut mínim d'aquests plans, així com disposar les mesures d'assistència que en aquesta matèria han de tenir els plans d'autoprotecció dels aeroports.

De conformitat amb això, aquest Reial decret té com a objecte introduir en l'ordenament jurídic intern les disposicions necessàries per assegurar el compliment del Reglament UE núm. 996/2010, de 20 d'octubre, prenent com a referència per a l'assistència a les víctimes d'accidents aeris i dels seus familiars el Manual sobre assistència a les víctimes d'accidents d'aeronaus i les seves famílies (Doc. 9973, AN 486) i el Document OACI 9998 - AN/499 sobre «Política d'OACI sobre assistència a víctimes d'accidents aeris i els seus familiars», tots dos publicats el 2013, així com les disposicions aplicables en altres estats.

Es pot concloure que, per garantir un complet esquema en la protecció de les víctimes d'accidents aeris i els seus familiars, aquest Reial decret disposa mesures en diversos àmbits: completa el contingut mínim dels plans de protecció civil de les comunitats autònomes en matèria d'assistència a les víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars, estableix les actuacions que ha de garantir l'Administració General de l'Estat, regula les obligacions que s'han d'articular a través del pla d'assistència a les víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars, del qual han de disposar les companyies aèries, i les obligacions que els plans d'autoprotecció dels aeroports han de tenir en compte en matèria d'assistència a víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars, institueix la figura de la persona de contacte amb les víctimes i els seus familiars, i disposa l'adopció d'un protocol d'actuació per coordinar les actuacions de totes les parts amb responsabilitat en aquesta matèria.

Les mesures que preveu aquest Reial decret s'han d'atènyer al que preveu la Llei 51/2003, de 2 de desembre, d'igualtat d'oportunitats, no-discriminació i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat, i normes de desplegament, en tot el que hi sigui aplicable.

El Reial decret, finalment, modifica el Reial decret 389/1998, de 13 de març, pel qual es regula la investigació dels accidents i incidents d'aviació civil, per ampliar-ne la composició en un vocal, dins el màxim de vocals que preveu la Llei 21/2003, de 7 de juliol, de seguretat aèria, amb la finalitat de reforçar el caràcter multidisciplinari d'aquest òrgan d'investigació i establir expressament entre les especialitats dels vocals la relativa al manteniment tècnic d'aeronaus. No obstant això, es mantenen inalterats els requisits exigibles als vocals de la Comissió sobre competència professional i independència, sense concretar, pel fet de ser només un dels supòsits en què deixaria de donar-se el requisit de la independència, que aquest requisit no es compleix per qui té càrrecs representatius en institucions que tenen, entre els seus fins, la defensa dels col·lectius professionals.

En la tramitació d'aquest Reial decret s'ha sol·licitat l'informe de la Comissió Nacional de Protecció Civil i de la Comissió d'Investigació d'Accidents i Incidents de l'Aviació Civil, s'ha tingut en compte l'opinió de les comunitats autònomes i de les corporacions locals a través de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP), de l'Associació d'Afectats del Vol JK5022, i altres organitzacions representatives del sector, com les companyies aèries, i del Consell de Consumidors i Usuaris.

En virtut d'això, a proposta conjunta de la ministra Foment i del ministre de l'Interior, amb l'aprovació prèvia del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 2 d'agost de 2013,

DISPOSO:

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 1. *Objecte.*

1. Aquest Reial decret té per objecte:

- a) Assegurar que els plans de protecció civil preveuen els accidents d'aviació civil com a risc susceptible de generar emergències.
- b) Establir les mesures que han d'adoptar les administracions públiques per garantir l'assistència de les víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars.
- c) Desenvolupar l'obligació de les companyies aèries de disposar d'un pla d'assistència a les víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars que preveu l'article 37.3 de la Llei 21/2003, de 7 de juliol, de seguretat aèria.

2. Aquest Reial decret es dicta en aplicació del que preveu l'article 21 del Reglament (UE) núm. 996/2010 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 d'octubre de 2010, sobre investigació i prevenció d'accidents i incidents en l'aviació civil i pel qual es deroga la Directiva 94/56/CE.

Article 2. *Definicions.*

1. A l'efecte d'aquest Reial decret, es considera:

- a) Companyia aèria, qualsevol empresa amb una llicència d'explotació vàlida que l'autoritza a prestar serveis de transport de passatgers, correu o càrrega a canvi d'una remuneració o del pagament d'un lloguer.
- b) Víctima, qualsevol persona, ocupant de l'aeronau o no, que es trobi involuntàriament involucrada de manera directa en un accident d'aviació. Poden ser víctimes d'un accident els membres de la tripulació, els passatgers o ocupants de l'aeronau i tercers
- c) Supervivent, qualsevol víctima que no ha patit lesions mortals com a resultat de l'accident.

2. A la resta dels conceptes utilitzats en aquest Reial decret els són aplicables les definicions del Reglament UE núm. 996/2010, de 20 d'octubre, i a aquest efecte es consideren familiars de les víctimes d'un accident d'aviació civil el cònjuge o parella de fet, els ascendents i descendents, per consanguinitat o afinitat, i els parents en línia col·lateral fins al segon grau.

Article 3. *Coordinació i cooperació en l'aplicació de les mesures d'assistència a les víctimes d'aviació civil i els seus familiars.*

1. Els plans de protecció civil o, si s'escau, els protocols que s'adoptin en el seu desenvolupament i aplicació han d'assegurar la necessària coordinació en les mesures d'assistència a les víctimes i els seus familiars de les administracions públiques amb els plans de les companyies aèries regulats en el capítol III i els plans d'autoprotecció dels aeroports.

2. En l'elaboració dels plans i protocols a què es refereix l'apartat anterior poden participar les associacions representatius de víctimes d'accidents d'aviació civil i, si

s'escau, de les companyies aèries i aeroports representatives del sector. Amb aquestes associacions també es poden subscriure acords i convenis per protocol·litzar la seva col·laboració en l'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars.

CAPÍTOL II

Plans de protecció civil

Article 4. Inclusió dels accidents d'aviació civil en l'inventari de riscos potencials dels plans de protecció civil.

Els accidents d'aviació civil es consideren, en tot cas, risc susceptible de generar emergències, a l'únic efecte de garantir que els plans de protecció civil els inclouen en l'inventari de riscos potencials de conformitat amb el que preveu l'article 9.a) de la Llei 2/1985, de 21 de gener, sobre protecció civil.

Article 5. Mesures dels plans de protecció civil o els seus protocols de desenvolupament per a l'assistència a les víctimes i els seus familiars.

1. Els plans de protecció civil, territorials o especials, o els seus plans de desenvolupament, per al supòsit d'emergència per accident de l'aviació civil han de preveure, en tot cas, les mesures següents:

- a) L'assistència psicològica a les víctimes i els seus familiars.
- b) L'establiment d'un espai privat en qual els familiars puguin elaborar el dol privadament i garantir, si s'escau, espais diferenciats per als familiars de la tripulació i els dels passatgers. A més, i en la mesura que sigui possible, s'han d'establir espais diferenciats per als familiars de víctimes mortals i ferits de consideració i els familiars de la resta de víctimes.
- c) La protecció de la intimitat i la dignitat de les víctimes i els seus familiars davant l'accés o les comunicacions no sol·licitades de persones no involucrades en l'atenció de l'emergència; entre d'altres, periodistes o advocats.
- d) La provisió d'espais privats per a la col·laboració amb les forces i cossos de seguretat de l'Estat i les policies autonòmiques en l'obtenció de descripcions físiques i identificació de víctimes, de conformitat amb el que preveu el Protocol nacional d'actuació medicoforense i de policia científica en successos amb víctimes múltiples, aprovat pel Reial decret 32/2009, de 16 de gener, quan aquest protocol hi sigui aplicable.
- e) La coordinació amb l'Administració General de l'Estat per a l'assistència a les víctimes i els seus familiars en els respectius àmbits de les seves competències.
- f) La coordinació i la col·laboració amb la persona de contacte encarregada d'informar les víctimes i els seus familiars que preveu l'article 7, a la qual s'ha de prestar el suport necessari per a l'exercici eficaç de les seves funcions.

2. Sense perjudici del que preveu l'article 6.1.b) i assegurant l'adequada coordinació amb l'Administració General de l'Estat, els plans de protecció civil poden preveure la comunicació de la presència de nacionals de l'Estat respectiu que hagin estat víctimes de l'accident a les oficines consulars ubicades en el territori de la comunitat autònoma. Així mateix, la comunicació es pot fer a qualssevol altres oficines o organismes de representació dels estats amb els quals la comunitat autònoma hagi establert un protocol de comunicació i coordinació d'emergències.

Article 6. Altres mesures per a l'assistència de les víctimes i els seus familiars.

1. Davant l'activació d'un pla de protecció civil com a conseqüència d'un accident de l'aviació civil, l'Administració General de l'Estat ha d'assegurar, dins el marc operatiu i de gestió del pla activat en el que sigui procedent, les mesures següents:

- a) El suport de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat, si s'escau, en coordinació amb la policia autonòmica, en l'assistència a les víctimes i els seus familiars, en particular protegint la seva intimitat davant comunicacions no sol·licitades amb periodistes, advocats o d'altres.
- b) La comunicació a les ambaixades d'altres estats a Espanya de l'existència de passatgers a bord de l'aeronau accidentada de la nacionalitat del país respectiu, així com la coordinació, si s'escau, en l'assistència als familiars.
- c) La tramitació, en el mínim temps possible, dels visats i les autoritzacions per a l'entrada a Espanya dels familiars de les persones a bord, així com, si s'escau, la documentació necessària per sortir d'Espanya.
- d) L'expedició, en el mínim temps possible, dels documents d'identitat o de viatge a les víctimes i familiars de nacionalitat espanyola que ho requereixin.
- e) Les mesures administratives i de coordinació que permetin la repatriació dels cadàvers quan ho autoritzi l'autoritat judicial.
- f) La participació dels familiars en les tasques d'identificació dels ferits i víctimes mortals en sales amb la suficient privadesa, de conformitat amb el que preveu el Protocol nacional d'actuació medicoforense i de policia científica en successos amb víctimes múltiples, quan aquest protocol hi sigui aplicable.
- g) La recuperació, sempre que sigui raonablement possible, de qualssevol efectes personals, independentment del seu estat o grau de deteriorament i, si s'escau, la custòdia dels efectes personals que estiguin en poder de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat i policies autonòmiques o de la Comissió d'Investigació d'Accidents o Incidents de l'Aviació Civil, així com el seu lliurament als familiars quan hagi conclòs la investigació o, si s'escau, ho autoritzi l'autoritat judicial.
- h) La facilitació dels drets reconeguts per l'article 21.4 i 5 del Reglament UE núm. 996/2010, de 20 d'octubre, al pèrit o expert designat per un altre Estat membre de la Unió Europea o país tercer que tingui un interès especial en l'accident pel fet d'haver-hi entre els seus ciutadans víctimes mortals o ferits greus.
- i) Les mesures que preveu l'article 5 que li siguin requerides de conformitat amb el que estableix el pla de protecció civil.

2. A més, i sempre que la Comissió d'Investigació d'Accidents i Incidents de l'Aviació Civil estableixi que no es perjudiquen els objectius de la investigació, s'ha de proporcionar a les víctimes, els seus familiars i les associacions de víctimes de l'accident aeri que, si s'escau, es constitueixin, abans que es faci pública:

- a) La informació factual sobre l'accident, com a mínim durant les 48 hores següents a la seva producció.
- b) Les observacions factuais efectuades durant la investigació de l'accident, els procediments que s'han fet servir, els avenços de la investigació, les recomanacions de seguretat emeses, el contingut dels informes preliminars, les declaracions provisionals i els informes finals i les conclusions de la investigació de seguretat.

Article 7. *Persona de contacte amb les víctimes i els seus familiars.*

1. De conformitat amb el que estableix el Protocol de coordinació que preveu l'article 8, s'ha de designar una persona de contacte amb les víctimes i els seus familiars encarregada de:

- a) Informar les víctimes i els seus familiars, així com, si s'escau, la persona de contacte designada pel passatger per a l'eventualitat d'un accident, sobre les diverses qüestions relacionades amb aquest, entre d'altres, la identificació de les persones a bord, l'abast de l'assistència a les víctimes i els seus familiars, així com els drets connexos que els assisteixin en virtut de la normativa aeronàutica aplicable.
- b) Actuar com a enllaç entre l'operador de l'aeronau sinistrada i els familiars.
- c) Si s'escau, establir la coordinació necessària amb els responsables designats per altres estats per atendre les víctimes i els seus familiars d'aquesta nacionalitat.

d) Posar a disposició de les víctimes i els seus familiars el full informatiu i el dossier sobre legislació aeronàutica aplicable a què es refereix l'article 9.

2. Correspon fer la designació de la persona de contacte:

a) A la comunitat autònoma en el territori de la qual hagi tingut lloc l'accident, quan no hi hagi estat involucrada una companyia aèria.

b) A l'Administració General de l'Estat, quan l'aeronau sinistrada pertanyi a una companyia aèria. La designació es pot fer en la persona prevista, si s'escau, en el pla de protecció civil que hi sigui aplicable.

3. La persona de contacte ha de disposar de la capacitat adequada, atenent la naturalesa de l'emergència, i amb el perfil i l'experiència que estableixi el Protocol de coordinació que preveu l'article 8.

El Protocol ha de preveure les condicions per a la designació de la persona de contacte amb les víctimes i els seus familiars, així com la descripció del seu perfil i experiència. La persona de contacte ha de disposar d'experiència i formació en l'atenció d'emergències i requereix la participació en els simulacres que preveu l'article 19 si es tracta d'accidents d'aviació comercial, o en qualssevol altres en la resta de casos.

Així mateix, per a l'exercici eficaç de les seves funcions, la persona de contacte pot sol·licitar el suport i la col·laboració que requereixi tant de les autoritats de protecció civil, segons preveu l'article 5, com del Comitè Estatal de Suport per a l'Assistència a les Víctimes d'Accidents d'Aviació Civil i els seus Familiars a què fa referència l'article 8.

4. En els accidents produïts fora del territori nacional, l'Administració General de l'Estat ha de designar una persona de contacte per col·laborar amb les autoritats de l'Estat on es produeixi l'accident en la informació a les víctimes i els seus familiars, en qualsevol dels supòsits següents:

1r Quan l'aeronau accidentada sigui operada per una companyia aèria amb llicència d'exploració espanyola.

2n Quan hi viatgin a bord un nombre significatiu de ciutadans de nacionalitat espanyola.

Així mateix, l'Administració General de l'Estat pot designar un expert al qual corresponen els drets i les facultats que preveu l'article 21, apartats 4 i 5, del Reglament UE núm. 996/2010, de 20 d'octubre. Aquesta designació pot recaure en la persona a la qual s'encarreguin les funcions que preveu el primer paràgraf d'aquest apartat.

5. A més de les funcions que preveuen els apartats 1 i 4, la persona de contacte designada ha d'exercir les funcions que, posteriorment a l'atenció de l'emergència, li atribueix aquest Reial decret.

Article 8. Coordinació de les diferents administracions, companyies aèries i gestors aeroportuaris per a l'assistència a les víctimes.

1. El subsecretari del Ministeri de l'Interior, amb l'informe favorable previ de la Comissió Nacional de Protecció Civil, ha d'aprovar el Protocol de coordinació per a l'assistència de les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars en el qual s'ha de preveure l'organització i els procediments que permetin assegurar a l'Administració General de l'Estat l'exercici, amb la màxima eficàcia possible, de les funcions que li atribueix aquest Reial decret, així com els mecanismes de col·laboració amb les autoritats autonòmiques de protecció civil, inclosa la informació sobre els accidents de l'aviació general o esportiva, amb les companyies aèries i amb els gestors aeroportuaris. Aquest Protocol s'ha d'incardinar dins el marc operatiu i de gestió del pla autonòmic de protecció civil activat.

En l'elaboració del protocol, que el subsecretari del Ministeri de l'Interior pot encarregar a un grup de treball, s'ha de tenir en compte l'opinió de les comunitats autònomes i hi han

de participar, en tot cas, les associacions representatives de les víctimes d'accidents aeris i els seus familiars, així com, si s'escau, altres organitzacions representatives del sector.

2. Es crea el Comitè Estatal de Suport en l'Assistència a les Víctimes d'Accidents d'Aviació Civil i els seus Familiars, amb la naturalesa de grup de treball d'acord amb el que preveu l'article 40.3 de la 6/1997, de 14 d'abril, d'organització i funcionament de l'Administració General de l'Estat, amb la composició següent:

- a) El subsecretari del Ministeri de l'Interior, que actua com a president.
- b) El director general de la Policia, el director general de la Guàrdia Civil, el director general de Protecció Civil i Emergències, el director de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, el director general d'Aviació Civil, el director general d'Afers Consulars, i el director general de Coordinació de l'Administració Perifèrica de l'Estat, o les persones que en tinguin atribuïda la suplència de conformitat amb el que preveuen els articles 23 i 24 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que hi actuen com a vocals.
- c) La persona que designi el director general de Protecció Civil i Emergències, d'entre el seu personal, per actuar-hi com a secretari del grup.

3. Poden ser convocats a les reunions del Comitè Estatal de Suport en l'Assistència a les Víctimes d'Accidents d'Aviació Civil i els seus Familiars, a instàncies del president, representants d'altres òrgans de l'Administració General de l'Estat, o d'altres administracions públiques, d'acord amb la naturalesa de les qüestions de les quals hagi de conèixer el Comitè.

4. Correspon al Comitè Estatal de Suport a l'Assistència a les Víctimes d'Accidents d'Aviació Civil i els seus Familiars donar suport al subsecretari de l'Interior per facilitar la col·laboració entre els diferents organismes implicats en el moment de l'aplicació del protocol, tot això en el marc operatiu i de gestió del pla autonòmic de protecció civil activat. En particular, el Comitè ha de donar suport a la persona de contacte amb les víctimes i els seus familiars per a l'exercici de les seves funcions durant la gestió de la crisi.

Per a l'aplicació del protocol es poden subscriure acords i convenis amb les associacions de víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars.

5. El funcionament del Comitè Estatal de Suport s'atén amb els mitjans personals, tècnics i pressupostaris assignats a la Direcció General de Protecció Civil i Emergències del Ministeri de l'Interior.

Article 9. Fullet d'orientació i plans d'assistència de les companyies aèries amb llicència comunitària o de tercers països.

1. Per facilitar l'orientació a les víctimes i els seus familiars, el Ministeri de Foment ha de preparar, amb la participació de les associacions de víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars, i de les companyies aèries, un full informatiu que ha d'informar sobre els drets que assisteixen les víctimes i els seus familiars, la responsabilitat de les companyies en cas d'accident, avançaments monetaris, terminis per a l'exercici de les accions de responsabilitat i altres obligacions de les companyies aèries amb llicència d'explotació espanyola de conformitat amb la normativa vigent.

Així mateix, el Ministeri de Foment ha d'elaborar un dossier amb la legislació aeronàutica aplicable en matèria d'assistència a les víctimes i els familiars, així com sobre els drets que els assisteixen.

El full informatiu i el dossier que preveu aquest apartat s'han de posar a disposició de les administracions públiques competents i de la persona de contacte que preveu l'article 7.

2. Així mateix, el Ministeri de Foment:

- a) Ha de sol·licitar, en col·laboració amb les autoritats competents dels estats membres de la Unió Europea, la informació necessària sobre els plans d'assistència a les víctimes i els seus familiars de les companyies aèries amb llicència comunitària que operin a Espanya.

b) Ha d'impulsar l'adopció per les companyies aèries no comunitàries que operin a Espanya de plans d'assistència a les víctimes d'accidents aeris i els seus familiars, i sol·licitar la informació necessària sobre els plans esmentats i les seves modificacions.

CAPÍTOL III

Assistència a les víctimes i els seus familiars per les companyies aèries

Article 10. Obligacions de les companyies aèries.

Les companyies aèries amb llicència d'explotació espanyola estan obligades a disposar d'un pla d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i als seus familiars, que ha d'incloure, almenys, l'assistència que preveu aquest capítol.

Article 11. Informació a la persona de contacte sobre les persones a bord i les mesures d'assistència als passatgers i els seus familiars.

1. La companyia aèria ha de facilitar a la persona de contacte que preveu l'article 7 per comunicar a les víctimes i els seus familiars la informació sobre la llista de les persones a bord de l'aeronau accidentada i, si s'escau, les dades de la persona designada pels passatgers de conformitat amb el que preveu l'article 20 del Reglament UE núm. 996/2010, de 20 d'octubre.

2. Així mateix, la companyia aèria ha de proporcionar a aquesta persona tota la informació sobre les mesures adoptades de conformitat amb el que preveuen els articles següents.

Article 12. Atenció de les consultes.

1. Les companyies aèries han de disposar de línies telefòniques, ateses en llengua castellana i anglesa, suficients per facilitar informació bàsica, recollir informació que rebin sobre contactes de les famílies i atendre les consultes sobre passatgers víctimes de l'accident. Aquestes línies, que han de ser gratuïtes per a les trucades nacionals, han d'estar ateses per personal qualificat i han d'estar obertes mentre sigui necessari en funció del curs de les tasques de rescat i identificació de les persones afectades.

De l'atenció d'aquestes línies telefòniques, se n'ha de donar la publicitat adequada atenent la nacionalitat i l'origen dels passatgers víctimes de l'accident.

2. Les companyies aèries, així mateix, estan obligades a fer tots els esforços per localitzar els familiars de la tripulació i de les víctimes de l'accident sobre les quals no s'hagi fet cap consulta.

3. Les companyies aèries en l'exercici d'aquestes funcions han d'atendre les indicacions que estableixi la persona de contacte.

Article 13. Subministrament d'instal·lacions.

1. Les companyies aèries, si s'escau en col·laboració amb el gestor aeroportuari, han de facilitar als familiars de les persones a bord de l'aeronau sinistrada un lloc adequat per rebre assistència i informació i que tingui suficient privadesa, tant en els llocs d'origen i destí del vol, com en el lloc del sinistre.

2. En els llocs habilitats de conformitat amb el que preveu l'apartat anterior s'ha d'assegurar la manutenció i s'ha de facilitar l'accés als serveis de comunicació necessaris per contactar amb els familiars que no hi estiguin presents.

Article 14. Transport i allotjament dels familiars i els supervivents.

1. Les companyies aèries han de subministrar el transport dels familiars de les persones a bord fins al lloc de l'accident i el seu retorn, així com l'allotjament i la

manutenció durant el temps necessari en funció del curs de les tasques de rescat i identificació i, si s'escau, la repatriació, de les víctimes de l'accident.

Les companyies aèries han d'establir, en el pla d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars, els criteris per determinar el nombre de familiars que es poden beneficiar d'aquesta mesura d'assistència, atenent, entre d'altres, el nombre de víctimes i supervivents de l'accident i el parentiu entre dues d'elles o més. Aquestes disposicions han d'assegurar que s'atenen, almenys, cinc familiars per cadascuna de les persones a bord de l'aeronau accidentada.

2. L'assistència que preveu l'apartat anterior s'ha de prestar, també, a les persones a bord supervivents de l'accident.

3. La companyia aèria ha d'assegurar que s'ofereix allotjament en llocs diferents als familiars dels difunts i als supervivents i els seus familiars. Així mateix, s'ha d'intentar allotjar en llocs diferents els membres de la tripulació i els seus familiars i els passatgers i els seus familiars.

Article 15. *Assistència psicològica i financera.*

1. Les companyies aèries han de facilitar a les víctimes i els seus familiars el suport psicològic objectivament necessari per fer front i ajudar a superar l'accident i el dol amb posterioritat a l'emergència.

2. La companyia aèria ha de proporcionar informació sobre l'assistència financera immediata que presti als familiars i supervivents, així com sobre els drets econòmics d'aquests en relació amb l'accident, entre d'altres, dels detalls sobre les assegurances subscrites i els pagaments avançats que siguin procedents de conformitat amb el que preveuen el Conveni de Mont-real de 1999 per a la unificació de determinades regles per al transport aeri internacional i el Reglament (CE) núm. 2027/1997, de 9 d'octubre de 1997, sobre la responsabilitat de les companyies aèries en cas d'accident.

Article 16. *Efectes personals.*

La companyia aèria és responsable del dipòsit, la neteja i la devolució dels efectes personals als seus propietaris o familiars, llevat que aquests estiguin retinguts a l'efecte de la investigació de seguretat de l'accident o judicial, cas en què hi és aplicable el que preveu l'article, 6.1, lletra g).

Article 17. *Altres mesures d'assistència a les víctimes d'accidents i els seus familiars.*

La companyia aèria, si s'escau en col·laboració amb el gestor aeroportuari, així mateix:

a) Ha de facilitar la visita al lloc de l'accident a les víctimes de l'accident i els seus familiars, així com a les associacions de víctimes d'accidents aeris, quan ho permetin les tasques d'investigació tècnica de seguretat i judicial que es duguin a terme en el lloc esmentat.

b) Ha de comptar amb les víctimes de l'accident i els seus familiars, així com les associacions constituïdes per aquests, per a la realització de qualsevol acte de commemoració.

Article 18. *Contingut mínim del pla d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars.*

1. Els plans de les companyies aèries d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars han de preveure, almenys, les mesures per complir les obligacions que estableix aquest capítol.

Aquests plans han de contenir en tot cas la designació d'un interlocutor de la companyia amb la persona de contacte que preveu aquest Reial decret, així com amb l'interlocutor designat per l'aeroport, una descripció detallada dels mitjans personals i

materials adscrits a l'aplicació de cadascuna de les mesures, així com de les actuacions per a la seva implementació i revisió, amb la finalitat d'assegurar-ne l'eficàcia si s'han de posar en pràctica.

Així mateix, els plans d'assistència han de preveure, en tot cas, el règim de responsabilitat en l'aplicació de les mesures per als casos de vols amb codi compartit i/o arrendament d'aeronaus amb tripulació o sense.

2. Els mitjans personals adscrits a la implementació de les diverses mesures integrades en el pla són, a elecció de la companyia aèria:

- a) Personal propi.
- b) Personal propi, juntament amb personal aportat conjuntament per una o diverses companyies aèries, en aquest cas, amb la subscripció prèvia dels contractes o protocols de col·laboració corresponents.
- c) Personal aportat per un tercer, amb la subscripció prèvia dels contractes corresponents. En aquest cas, a més, s'ha d'acreditar que el tercer contractat disposa de mitjans personals qualificats per a l'atenció de la mesura per a l'aplicació de la qual se'l contracta.

3. L'abast de les mesures incloses en el pla ha d'assegurar-ne la suficiència atenent el volum de passatgers transportats per la companyia aèria. A aquest efecte, es poden dissenyar diferents tipus de resposta en funció del nombre de passatgers transportats per les diferents aeronaus operades per la companyia.

4. En el pla s'ha d'identificar la persona designada per la companyia aèria com a responsable de la seva aplicació. La companyia ha d'atribuir al responsable de l'aplicació del pla, si no en disposa atenent el càrrec que ocupi a la companyia, capacitat suficient per comprometre-la en l'aplicació de les mesures que conté el pla.

Article 19. *Formació del personal, actualització del pla i simulacres.*

1. La companyia aèria ha d'assegurar la formació del personal que intervingui en l'aplicació del pla, i establir els plans específics de formació destinats al personal i, si s'escau, les mesures adoptades per assegurar que el personal aliè destinat a l'aplicació del pla disposa de la formació suficient.

2. Així mateix, la companyia ha de fer simulacres periòdics que permetin comprovar el funcionament del pla i la seva coordinació amb altres instruments. A aquest efecte, la companyia aèria ha d'acordar el calendari de simulacres amb les autoritats de protecció civil competents a la localitat on es realitzi el simulacre, amb el gestor aeroportuari més proper a aquest lloc i amb la persona de contacte amb les víctimes i els seus familiars que designi l'Administració General de l'Estat de conformitat amb el que preveu aquest Reial decret, a la qual s'ha d'adreçar a través de la Secretaria del Comitè Estatal de Suport o un altre punt de contacte que aquesta hagi especificat. Tots ells han de participar en el simulacre amb els mitjans que es considerin necessaris en els termes acordats amb la companyia aèria.

La companyia aèria ha de comunicar, com a mínim amb 3 mesos d'antelació, el calendari de simulacres a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria amb la finalitat que, si s'escau, assisteixi el seu personal a l'efecte d'inspecció i control.

3. A més, la companyia aèria ha d'adoptar les mesures necessàries per mantenir actualitzat el pla per garantir l'assistència necessària atenent la naturalesa i el volum de les operacions de transport aeri que dugui a terme i, en tot cas, s'ha de revisar cada cinc anys. El pla ha de contenir les mesures d'actualització que hagi d'aplicar la companyia.

Article 20. *Auditoria dels plans d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars.*

1. L'Agència Estatal de Seguretat Aèria en l'auditoria dels plans de les companyies aèries d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars que preveu l'article 37.3 de la Llei 21/2003, de 7 de juliol, ha de verificar que aquests s'ajusten

al que disposa aquest Reial decret i que s'acredita suficientment l'assegurament de les mesures que s'hi preveuen.

2. Les companyies aèries amb llicència espanyola han de remetre a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria els seus plans d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars i les actualitzacions o revisions en el termini màxim de dos mesos des de la data de l'adopció.

3. L'Agència Estatal de Seguretat Aèria disposa d'un termini de sis mesos per auditar el pla presentat, amb l'informe previ preceptiu del Ministeri de l'Interior en relació amb totes les qüestions relatives a l'articulació i la coherència del pla, així com dels mitjans de coordinació que s'hi preveuen amb els plans de protecció civil, en particular amb les mesures d'assistència que s'hi preveuen. Aquest termini es pot suspendre pel temps que hi hagi entre la petició de l'informe al Ministeri de l'Interior i la seva recepció, per un termini no superior a tres mesos. De conformitat amb el que preveu l'article 42.5, lletra c), de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, s'ha de comunicar als interessats la sol·licitud de l'informe i la data de recepció.

Transcorregut aquest termini sense que l'Agència Estatal de Seguretat Aèria s'hagi pronunciat expressament sobre el resultat de l'auditoria, s'entén que aquest és favorable.

4. Quan l'auditoria doni un resultat desfavorable, la companyia aèria ha de presentar davant l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, en el termini que aquesta concedeixi, un nou pla d'assistència que esmeni els defectes, les inconsistències o les omissions detectades.

En matèria de recursos és aplicable el que disposa l'article 4 de l'Estatut de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria, aprovat pel Reial decret 184/2008, de 8 de febrer.

Article 21. *Inspecció i control.*

Correspon a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria l'exercici de la inspecció i el control del que preveu aquest capítol, de conformitat amb les potestats que estableixen la Llei 21/2003, de 7 de juliol, i el Reial decret 98/2009, de 6 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'inspecció aeronàutica.

L'incompliment de l'obligació de disposar d'un pla adequat d'assistència a les víctimes i familiars d'accident aeri, de conformitat amb el que preveu aquest Reial decret, així com de l'obligació d'executar-lo en cas d'accident constitueix una infracció administrativa molt greu, de conformitat amb l'article 50.3.7 a de la Llei 21/2003, de 7 de juliol.

Disposició addicional primera. *Assistència a les víctimes i els seus familiars pels gestors aeroportuaris.*

1. Els plans d'autoprotecció dels aeroports que preveu el Reial decret 393/2007, de 23 de març, pel qual s'aprova la norma bàsica d'autoprotecció dels centres, establiments i dependències dedicats a activitats que puguin donar origen a situacions d'emergència, han de preveure, entre les mesures d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars, les següents:

a) La col·laboració amb les companyies aèries per al subministrament de les instal·lacions a què fa referència l'article 13 en el recinte aeroportuari i per al compliment de les mesures que preveu l'article 17, així com per a la realització dels simulacres a què fa referència l'article 19.2.

b) La designació d'un interlocutor per a la seva coordinació amb l'interlocutor de la companyia de l'aeronau sinistrada, així com amb la persona de contacte que preveu l'article 7.

c) Qualsevol altres mesures que assegurin la coordinació i la cooperació en l'aplicació de les mesures d'assistència a les víctimes d'aviació civil i els seus familiars a què fa referència l'article 3.

2. En cas que l'accident s'hagi produït en un recinte aeroportuari, l'aeroport ha de facilitar l'accés a les víctimes i els seus familiars al lloc de l'accident, llevat que motius de

seguretat ho impedeixin. En els actes de commemoració de l'accident, i sempre que la sol·licitud d'accés es rebí amb l'antelació suficient, l'aeroport ha d'adoptar les mesures necessàries per garantir-ne l'accés.

Disposició addicional segona. *Aprovació del Protocol de coordinació per a l'assistència de les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars.*

En el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, el subsecretari del Ministeri de l'Interior ha d'aprovar el Protocol de coordinació per a l'assistència de les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars.

Disposició transitòria única. *Adaptació dels plans de les companyies aèries i aeroports.*

Les companyies aèries disposen d'un termini de tres mesos per adaptar els plans d'assistència a les víctimes d'accidents de l'aviació civil i els seus familiars al que disposa aquest Reial decret.

Mentre els aeroports no procedeixin a la revisió dels plans d'autoprotecció davant emergències de conformitat amb la seva normativa específica, per adaptar-se al que disposa aquest Reial decret en matèria d'assistència a víctimes d'accidents d'aviació civil i els seus familiars, ha d'elaborar procediments per complir el que preveu la disposició addicional primera d'aquest Reial decret, i remetre'ls a les autoritats competents en matèria de protecció civil de les comunitats autònomes, així com a l'Agència Estatal de Seguretat Aèria en el termini de tres mesos.

Disposició final primera. *Modificació del Reial decret 389/1998, de 13 de març, pel qual es regula la investigació dels accidents i incidents d'aviació civil.*

El Reial decret 389/1998, de 13 de març, pel qual es regula la investigació dels accidents i incidents d'aviació civil, queda modificat en els termes següents:

U. Es modifica l'article 8.2 que passa a tenir la redacció següent:

«El Ple està compost per un president i set vocals designats, de conformitat amb el que preveu la Llei 21/2003, de 7 de juliol, de seguretat aèria, entre persones de reconegut prestigi i competència professional en el sector de l'aviació civil en les diferents especialitats d'enginyeria, electrònica, telecomunicacions o aeronàutica, entre d'altres, les operacions aèries, les infraestructures aeronàutiques, el manteniment tècnic d'aeronaus, la navegació aèria, la docència i la investigació o qualsevol altra connexa amb les anteriors, i s'ha de valorar especialment la seva independència, objectivitat de criteri i la solvència demostrada en l'exercici de càrrecs de responsabilitat en empreses públiques o privades del sector.

El ministre de Foment ha de procedir a la designació del president en els termes que estableix la Llei 21/2003, de 7 de juliol.»

Dos. S'afegeix una disposició transitòria única del tenor següent:

«Disposició transitòria única. *Normes transitòries.*

El vocal de la Comissió d'Investigació d'Accidents i Incidentes d'Aviació Civil designat després de l'entrada en vigor del que preveu l'article 8.2, s'ha d'integrar en l'òrgan que estigui constituït en el moment de produir-se la designació, i ha de cessar en el mandat quan expiri el mandat de la Comissió.»

Disposició final segona. *Títol competencial.*

Aquesta disposició es dicta a l'empara de la competència exclusiva que atribueix a l'Estat l'article 149.1.20a de la Constitució en matèria trànsit i transport aeri.

Els articles 4, 5, 6 i 8 i la disposició addicional segona es dicten a l'empara de l'article 149.1.29a de la Constitució, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de seguretat pública, sense perjudici de la competència de les comunitats autònomes en matèria de policia quan així s'hagi assumit estatutàriament, de conformitat amb l'article 148.1.22è de la Constitució.

Disposició final tercera. *Habilitació normativa.*

S'habilita els ministres de Foment i Interior per dictar, en l'àmbit de les seves competències respectives, totes les disposicions que siguin necessàries per a l'aplicació i el desplegament d'aquest Reial decret, en particular i pel que fa a les competències del Ministeri de Foment, atenent les orientacions i recomanacions de l'Organització d'Aviació Civil Internacional en matèria d'assistència a les víctimes i els seus familiars.

Disposició final quarta. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació al «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 2 d'agost de 2013.

JUAN CARLOS R.

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN